

Posudek oponentky diplomové práce

Michaela Medunová. 2017. *Fenomén dětských vojáků na příkladech vybraných zemí: Uganda a Demokratická republika Kongo. 73 stran (+ přílohy).*

Fenomén dětských vojáků je aktuální a hojně diskutované téma, u kterého ovšem neshledávám příliš mnoho prostoru pro výzkum, a to zvláště v pojetí, které předkládá Michaela Medunová. Autorka danou problematiku zpracovává poměrně široce, byť se zaměřuje na dvě vybrané země. Jejím cílem je „objasnit hlavní příčiny, které stojí za verbováním dětí do armád v Ugandě a DRK, včetně porovnání využívání dětských vojáků v obou státech“ (s. 9). Zároveň ovšem řeší také začleňování dětských vojáků zpět do společnosti po skončení konfliktu, což by samo o sobě mohlo být téma celé diplomové práce. Odtud pak plynou další problémy uvedené níže.

K obsahové stránce práce mám následující připomínky. Úvod neobsahuje vše, co by obsahovat měl. Není zde žádná výzkumná otázka ani hypotéza. Metodologie je redukována na zmínku, že práce „bude psána formou komparativní případové studie“ (s. 9). Autorka neuvádí žádná komparační kritéria, ani konkrétnější vysvětlení, jak bude postupovat, aby naplnila cíl práce. Popisuje pouze strukturu textu a na závěr připojuje výčet nejdůležitějších knih, které použila. Chybí tedy kritické zhodnocení dosavadního zpracování tématu a zdrojů. V práci postrádám analytický rozměr, převládá rovina deskriptivní kompilace. Slíbenou komparativní část jsem hledala marně, pouze v závěru jsou určitá konstatování vyplývající ze vzájemného srovnání fenoménu dětských vojáků v Ugandě a DRK. Teoretické ukotvení práce je postaveno spíše na definicích a popisu obsahu právních dokumentů a programů. Pouze v podkapitole 1. 4 lze najít určitý pokus o typologii příčin vedoucích ke vzniku dětských armád. Není ovšem jasné, jak s touto typologií bude autorka dále pracovat. U etnických a náboženských faktorů není vysvětlena spojitost s dětskými vojáky, jsou zde uvedeny pouze jako obecné příčiny vzniku konfliktů. Následující kapitoly se věnují případovým studiím. Mají sice podobnou strukturu, ale jednotlivé podkapitoly jsou natolik stručné a povrchní, že je lze těžko pokládat za nějaký solidní základ pro komparaci.

Z formálního hlediska je práce spíše průměrná. Poměrně časté jsou jazykové, stylistické či typografické chyby (např. překlipy, chyby v interpunkci, skloňování, shoda přísudku s podmětem apod. – s. 8, 9, 12, 24, 25, 27 atd.). Pozor také na klišé typu „děti jsou budoucností každé společnosti“ (s. 8), „pokud chceme znát současnost, musíme znát i minulost“ (s. 9) apod. Stránky s přílohami se nečísly, případně čísly jiným stylem než hlavní text. Relevantnost příloh je sporná (např. mapa výskytu dětských vojáků bez jakékoli legendy obsahující konkrétnější údaje). Práce čerpá z odpovídajícího množství zdrojů, nicméně řada z nich není odborná (např. rozvojovka.cz, Africký informační portál, stoplusjednicka.cz, novinky.cz apod.). Literatura převažuje česká, což u daného tématu nepovažuji za dostatečné.

Celkově práci Michaely Medunové hodnotím jako nepříliš inovativní, ale přehledně a systematicky zpracovanou studii, v níž prokázala snahu pracovat s nějakými teoretickými východisky, aplikovat je na konkrétní případy a z následného srovnání vyvodit určité závěry. Navzdory kritickým připomínkám, jež uvádím výše, a také tomu, že práce svým pojetím a

kvalitou spíše odpovídá bakalářskému stupni studia, jsem se rozhodla ještě ji doporučit k obhajobě.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 14. srpna 2017

Lenka Špičanová